

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
ТУШААЛ

2024 оны 03 сарын 05 өдөр

Дугаар 4/111

Улаанбаатар хот

Г Жендээрт суурилсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, сэргийлэх арга хэмжээний
2024-2027 оны төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.6 дахь заалт, Жендээрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.1, 16.1.4, 16.1.5, 16.1.6, 19 дүгээр зүйлийн 19.1 дэх хэсэг, Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх хэсэг, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.6.5 дахь заалт, Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан 4.3.3, 4.3.5 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Эрүүл мэндийн салбарт хэрэгжүүлэх "Жендээрт суурилсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, сэргийлэх арга хэмжээг нэгдүгээр, төлөвлөгөөг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд нэгдсэн удирдлага, мэргэжлийн арга зүйгээр ханган, олон улсын байгууллагын дэмжлэгийг авч ажиллахыг Нийтийн эрүүл мэндийн газар (Д.Баярболд), салбарын бодлого, хөтөлбөрт тусгахыг Бодлого, төлөвлөлтийн газар (П.Оюунцэцэг), шаардлагатай санхүүжилтийг жил бурийн төсөвт тусгувалж, гүйцэтгэлд хяналт тавьж ажиллахыг Санхүү, эдийн засгийн газар (Л.Лувсан)-т тус тус даалгасугай.

3. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтийг ханган ажиллаж, гүйцэтгэлийн тайланг жил бурийн 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв (Э.Галбадрах)-д, статистик мэдээллийг Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв (Б.Нарантуяа)-д ирүүлж байхыг өмчийн бүх хэлбэрийн эрүүл мэндийн байгууллагын дарга, захирал, эрхлэгч наарт үүрэг болгосугай.

4. Дүгнэлт бүхий тайланг жил бурийн 12 дугаар сарын 25-ны дотор Нийтийн эрүүл мэндийн газар (Д.Баярболд)-т ирүүлэхийг Гэмтэл, согог судлалын үндэсний төв (Э.Галбадрах)-д, нэгдсэн статистик мэдээллийг боловсруулан Бодлого, төлөвлөлтийн газар (П.Оюунцэцэг)-т ирүүлэхийг Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв (Б.Нарантуяа)-д тус тус үүрэг болгосугай.

5. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар (С.Төгсдэлгэр)-т даалгасугай.

САЙД С.ЧИНЗОРИГ

121240447

Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны...
дугаар 03 сарын 05 -ны өдрийн АИИ
дугаар тушаалын ногдуулжээр хавсралт

ХҮЧИРХИЙЛЭЛТЭЙ ТЭМЦЭХ, СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ
(2024-2027 он)

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсэгт "...үндэсний аюулгүй байдал, нийгмийн дэг журмыг хангах нь төрийн үүрэг мөн." гэж, 16 дугаар зүйлд "иргэн" эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах, халдашгүй чөлөөтэй байх эрхтэй.", "Гэр бүл, эх, нялхас, хүүхдийн ашиг сонирхлыг төр хамгаална." гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.1 дэх хэсэгт "Төрөөс хүний эрх, эрх чөлөөг хангахуйц эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн болон бусад баталгааг бүрдүүлэх, хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчихтэй тэмцэх, хөндөгдсөн эрхийг сэргээн эдлүүлэх үүргийг иргэнийхээ өмнө хариуцна." гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.3 дахь хэсэгт "Хүн эрх, эрх чөлөөгөө зэвлэхдээ үндэсний аюулгүй байдал, бусад хүний эрх, эрх чөлөөг хохироож, нийгмийн хэв журмыг гажуудуулж болохгүй." гэж тус тус зааж Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль (цаашид "ГБХТТХууль" гэж товчилно)-ийг анх 2004 онд баталж, 2017 онд шинэчлэн найруулсан. Уг хуулийн зорилт нь гэр бүлийн хүчирхийллийг илрүүлэх, таслан зогсоох, хохирогч түүний гэр бүл, бусад гишүүний амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хамгаалах, үйлчилгээ үзүүлэх, урьдчилан сэргийлэх тогтолцоо, үйл ажиллагааны эрх зүйн үндсийг тогтооход оршдог.

Монгол Улсын хэмжээнд гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх асуудлыг Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай, Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай, Хүүхэд хамгааллын тухай, Зөрчлийн тухай болон Эрүүгийн хууль, бусад холбогдох дүрэм журмын хүрээнд зохицуулсан.

Жендерт сууринсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэл нь дэлхийн улс орон бүрд түгээмэл тохиолддог, удаан хугацаанд тасралтгүй үргэлжилдэг, хохирогчийн аж амьдрал, эрүүл мэнд, аюулгүй байдалд асар их хор хохирол учруулдаг олон нөхцөл шалтгаантай нийгмийн тулгамдсан асуудал юм.

Цагдаагийн байгууллагад 2023 онд 35574 гэмт хэрэг бүргэгдсэнээс хүний эрүүл мэндэд хохирол учруулсан 9393, хүчирхийлэх гэмт хэрэг 1460 бүртгэгдэж 76 хүн бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч болж амь наасаа алдсан нь 2022 оноос 14 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

Иймд эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг хүчирхийлэлд өртсөн, өртөж болзошгүй хүнийг илрүүлэх, яаралтай болон анхан шатны тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх, хамгаалах ур чадвар эзэмшүүлэхэд чиглэсэн "Жендерт сууринсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, сэргийлэх арга хэмжээний 2024-2027 оны төлөвлөгөө"-г боловсрууллаа.

Хоёр. Мандатын шинжилгээ:

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль, Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай, Гэр бүлийн тухай хууль, Хүүхдийн эрхийг хамгаалах тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах, үр дүн, үр ашиг ба тогтвортой байдлыг хангаж ажиллана.

2.1. Удирдлага зохион байгуулалтын хүрээнд: Жендэргээ сууринсан болон гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, хүүхэд хамгааллын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн болон төрийн бус байгууллага, Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөл, Гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх дэд зөвлөл, Хүн худалдаахтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх дэд зөвлөлтэй нягт хамтран ажиллана.

2.2. Төсөв санхүүгийн хүрээнд: Үйл ажиллагаанд шаардлагатай санхүүжилтийг үйл ажиллагааны санхүүжилт болон олон улсын байгууллагын төслийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх бөгөөд холбогдох тайлагналтыг Төсвийн тухай болон нягтлан болох бүртгэлийн тухай хууль, бусад тогтоомжийн хүрээнд хэрэгжүүлэн ажиллана.

Гурав. Арга хэмжээний зорилго, зорилт

3.1 Жендэргээ сууринсан болон гэр бүлийн хүчирхийллийг үнэлэх, хариу арга хэмжээ авах чадавх бүхий тогтолцоог бүрдүүлэх;

3.2 Нийгмийн эрүүл мэндэд хүчирхийллийн үзүүлж байгаа нөлөө, осол, гэмтэл, өвчлөлийн шалтгааныг судлах;

3.3 Жендэргээ сууринсан болон гэр бүлийн хүчирхийллээс шалтгаалсан өвчлөл, хүчирхийлэлтэй тэмцэх, хариу арга хэмжээний чадавхыг сайжруулах.

Дөрөв. Арга хэмжээг хэрэгжүүлэх зарчим

4.1 Арга хэмжээг хэрэгжүүлэхд дараах зарчмыг баримтална:

4.1.1 Хохиргчийн нэр төрийг хүндэтгэх, ялгаварлан гадуурхахгүй байх, шүүмжлэхгүй байх;

4.1.2 Хүний эрх, хүүхдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалахад тэргүүлэх ач холбогдол өгөх, хохиргчийн аюулгүй байдлыг нэн даруй хангах, түүний амь нас, нууцлал, эрүүл мэндийг хамгаалах, тусламж, үйлчилгээний уялдааг хангах;

4.1.3 Хүн төвтэй, оролцогч талуудын хүчин чармайлт, оролцоо, хамтын ажиллагааг хангасан шийдвэр гаргаж, нотолгоонд тулгуурлах;

Тав. Арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаа, удирдлага, зохион байгуулалт

5.1 Арга хэмжээг 2024-2027 онд хэрэгжүүлнэ.

5.2 Жендэргээ сууринсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд Эрүүл мэндийн яамны Нийтийн эрүүл

тусгагдсан унитардлага, төгрөгийн арга хэмжээний хамгамж, хөрөнгийн улсын хэмжээнд Эрүүл мэндийн яамны харьяа хэрэгжүүлэгч агентлаг, аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар зохион байгуулж, төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв, төрийн болон төрийн бус эрүүл мэндийн байгууллага хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.

5.3 Арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгагдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар орон нутагтаа нэгдсэн удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж, шаардагдах зардлыг улс, орон нутгийн төсөв, хамтын ажиллагаатай улс орон болон олон улсын байгууллагын зээл, тусlamжид хамруулан төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд шийдвэрлэх замаар санхүүжүүлж, үр дүнг тайлagnана.

Зургаа. Арга хэмжээний санхүүжилт

6.1 Арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах санхүүжилтийг дараах эх үүсвэрээс бүрдүүлнэ:

- 6.1.1 Улсын болон орон нутгийн төсөв;
- 6.1.2 Гадаадын зээл, буцалтгүй тусlamж
- 6.1.3 Олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилт
- 6.1.4 Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хандив, тусlamж
- 6.1.5 Хууль тогтоомжоор хориглоогүй бусад эх үүсвэр

Долоо. Арга хэмжээний үр дүн

7.1 Арга хэмжээг хэрэгжүүлснээр дараах үр дүнд хүрнэ:

7.1.1 Жендерт суурисан болон гэр бүлийн хүчирхийллийг үнэлэх, хариу арга хэмжээ авах чадавх бухий тогтолцоо бурдэнэ;

7.1.2 Нотолгоонд суурисан тогтолцоог бий болгох, эрсдэлийн удирдлагын шийдвэр гаргахад нэгдсэн мэдээлэл, статистик тоо баримттай болж, эрсдэлийн үнэлгээ сайжирна;

7.1.3 Жендерт суурисан болон гэр бүлийн хүчирхийллээс шалтгаалсан өвчлөл, хүчирхийлэлтэй тэмцэх, хариу арга хэмжээний чадавх сайжирна.

Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны дугаар 11/11

ЖЕНДЭРТ СУУРИЛСАН БОЛОН ГЭР БУЛИЙН ХҮЧИРХИЙЛЭЛГТЭЙ ТӨМЦЭХ
СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨЕ
(2024-2027 он)

орилго: Женцэрт сүүрүлсан болон тар булийн хүчирхийлээс сэргийлэх, хүчирхийлэлд ертсэн хүнд үзүүлэх эрүүл мэндийн туслаамж, Үйлийг эзэмшиж чанар хүртээмжийг

орилт 1. Жэндэрт сууринсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэцд. Узүүлэх эрүүл мэндийн туслаамж үйлчлэгээний эрх зүйн орчныг сайжруулах, аижруулах

оригилт 2. Жендерт сууринсан хүчирхийлэл болон гар бүлийн хүчирхийллийн нээлтээлийн талаарх танцалт судалгаа, статистик бүртгэлийг боловсрондог, нэгдсэн эзээлтийн сан байгуулах;

Хүндэт сурчилсан болон гэр бүлийн хүчинчилэлд өргөн, өргөн байж болзошгүй хүний илрүүлэх, эргүүлж тусламж чиглэлээг узүүлэх, эмч, эмзэлтийн зорилтуудыг талаар иргэд, олон нийтэд сургалт, мэдээлэл, сургалчилгааны ажлыг зохион зоржжээнд иштэй.

Хамграан

№	Лэрэлжүүзүүлэх үйл ажиллагаа	Үзүүрийн суурин	Сурье үеийн				Байгууллага
			2024 он	2025 он	2026 он	2027 он	
Зорилт 1. Жөндээдээс сурилсан болон тэр бүлийн хүчирхийлэлд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний эрх зүйн орчныг сайжрууллах.							
1.1	Жөндээр сууриссан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлд эрүүлийн дараа үзүүлэх эрүүл мэндийн туслах үйлчилгээний төрөл болон мэдээлэл журамын шинчлээн болсовсруулж баттуулах	Батлагдан журам	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтийн тэмдээж тухай хууль	Эмб-үудын үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний чиг тодорхойлно	Туслах, үйлчилгээ, үзүүлэх тусламж болсовсруулж баттууна	Батлагдан журамын дагуу тусламж үйлчилгээг үзүүлэх	Батлагдан журамын дагуу тусламж үйлчилгээг үзүүлэх
1.2	Эмнэлэг тушгилласан "Нэг цагийн үйлчилгээний төв"-н стандартыг баттуулах	Батлагсан стандарт	Эрүүл мэндийн сайдын 2010 оны А/Б8 дугаар тушаал	Стандартын төслийг хэлэлцүүлнэ	Стандартыг баттууна	Стандартыг хэрэлжүүлэх	Стандартыг хэрэлжүүлэх
1.3	Эмнэлэг тушгилласан "Нэг цагийн үйлчилгээний төв"-ийн бутгач, зохион байгуулалт, ажлын журамын шинчлээн болсовсруулж баттуулах	Батлагдан журам	Эрүүл мэндийн сайдын 2010 оны А/Б8 дугаар тушаал	Бутгач, зохион байгуулалт, ажлын журамын төслийг баттууна	Шинэчилсэн бүтцийн дагуу ажиллана	Журмын хэрэгжилтэд хянгаат тавинаа	Эмж-үүд, ЭМЯ-ны БТГ, ТЗУГ, СЭЗГ
1.4	Хүчирхийлэлд өргөнсон хосламж, тусламж, чанарын үйлчилгээнд нийдэлчидэйн үзүүлэх тоо	Батлагсан стандарт, стандартыг нэвтрүүлсэн Эмб-үүдийн	-	ДЭМБ-үүн баталсан ОУ-ын стандартыг улсын стандартыг хэрэгжүүлж, баттууна	Стандартын төслийг хэрэгжүүлж, баттууна	Стандартын хэрэгжилтийг хянгана	Өмчийн бүх хэлбэрэйн Эрүүл мэндийн байгууллага

							Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
2.3	Махбод, сэргэл санаа, зан үүлийн шалтгааныг хүчирхийлээс эсэхийг илрүүлэх, болсовсурж, нэвтрүүлэх хүчирхийлийн эргул мэцэд байгаа нөхөв, осол, гэмтэл, өвчлөлийн шалтгааны санц судлах, мэдээллийн санд төвлөрүүлэх	Судалгааны тайлан мэдээллийн санд төвлөрсэн статистик	Гэр бүлин хүчирхийлэгтэй төмцэх тухай хууль	Хүчирхийлийн үзүүлж байгаа нөхөв, осол гэмтэлийн шалтгааныг судална	Олон улсын өвчин аяллаар бүртэлхүүнэ судална	Холбогдох программ хангажид нэмэлтээр орлуулна	НЭМҮТ ЭМХТ Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
2.4	Хүүхдийн орчин дах сууринсан өрөх байдал судалгааг хийх	Судалгааны тайлан, хариу араа хэмжээ	Боловсролын орчин дахь хүүхдийн эрх хамгааллын судалгааг 2023 он	2 дүүрэг, 2 гиймийн Ерөнхий боловсролын сургууль тандалт, судалгааг хийнэ	4 дүүрэг, баруун болон хангайн бүсийн 8 аялгийн Ерөнхий боловсролын сургууль тандалт, судалгааг хийнэ	Тандалт, судалгааны тайлан, звалмажийн дагуу хариу араа хэмжээний төвлөвлөө боловсролж, баттуулна	ЦЕГ ГССТ ЭХЭМҮТ ЭМБ НҮБ-ХАС ОУБ
2.5	Эрэгтэйчүүд, бэлгийн жендер хүчирхийлэл архидалт манусурах зурштын хамгаалыг авах	Үндсний статистикийн хорооны судалгаа 2018 он	Судалгааны үр дүн, хариу ара хэмжээ	ЖСХ замаа хорлог, дотнох эмзэгт өргөх шалтган хамгаалыг судалж, таницуулна	Хариу арга хэмжээний төвлөвлөө боловсролж, баттуулна	Төвлөвлөөний хэрэжжит 95 хариулж, хэрхийдтэй ЧНЭЛНЭ	БСШУЯ МУЛХУСАЗ ЦЕГ ХТБХГ
2.6	Гэрийн ендер бэрхшээлтэй хүчирхийлийн боловхос илюруух, тандалт, бусад салбарыг оропцуулсан зохион байгуулах	Байг настан, хөхийн игзэдийг хөхирч сарилзэх, эрт боловхос илюруух, тандалт, бусад салбарыг оропцуулсан зохион байгуулах	Зохион арга хэмжээ	Гэрийн асаргаанд байдаг иртэгээний 1 дүүрэг тандалт, судалгааг хийнэ	2 дүүрэг, баруун бүсийн 4 аялгат тандалт, судалгааг явуулна	3 дүүрэг, төвийн бүсийн 5 аймарт тандалт судалгааг хийж, ҮР ДЧНГ таницуулна	Геронтологийн чадлыг хийж, Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ
2.7	Хүүхдийн болон ажмад настны хамж, асаржийн төвд амьдарч байгаа байгын асаргаа шаардлагатай хүүхэд, тусгай хэрэццэгтэй хүрэгчдээ нээжээг хэлбэрийн үйлээдэх бусад салбарын оролцоотой тандах	Илрүүлсэн зөрчлийн тоо	Тандалт судалгааг 4 асарж, хамжийн төвд хийнэ	Тандалт судалгааг 6 асарж, хамжийн төвд хийнэ	Тандалт судалгааг 8 асарж, хамжийн төвд хийнэ	ХЭДХЯ, ХНХЯ, ЦЕГ ГБХЭХГ ЭМБ, ОУБ	ХЭДХЯ, ХНХЯ, БСШУЯ, ЦЕГ ГБХЭХГ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, ЭМГ

Хүүхдийн байгууллагын баган жилчилчийн зүйлэс албан акынтын сэргээл зүйн хам хэмжээг зөрчих, хүчинчтэй тээвэрхарах, санаа болдоо тулгах, ямар нэгэн зүйлээр дараамтлах зэрэг сэргэй нэгнэвтрүүлийг тандах, судлах	Боловсролын орчин дахь хүүхдийн эрх хамгааллын судалгаа 2023 он	Ирриүүсэн зөрчлийн тоо	2 дүүргийн Ерөнхий боловсролын сургуулиудад тандыг судалгааг хийнэ	Баруун болон хүүхдийн байгууллагад тандыг судалгааг хийнэ	Зүйн болон хүүхдийн байгууллагад тандыг судалгааг хийнэ	Улаанбаатарын бусин хүүхдийн байгууллагад тандыг судалгааг хийнэ
Хүчинчийн алдаа, артсийн улаас тэр болон хувин хавшигийн зуулг мэндийн байгууллагуудаас тусламж үүчинчилэг авсан тохиолдлыг бургутж, мэдээлэл, дагаж мердэх зэрх зүйн актыг боловсрулж батлах	-	Баталсан журам	Өмчийн бүх хэлээрх ЭМБ-ын дагарж мэдээлэл хувьнан төслийг боловсрулж, баттуулна	Н-ілбо программа мэдээллийн сан үүсэх ажлыг эхлүүнэ	Хүчинчийн алдаа ирийн зуулгийн мэдээллийн санц тохижуулж хийдээг болно	ЦЭГ БЕГ ТББ Сургалтын холбоо
Жэндээрт сургисан хүчинчийн алдаа мэдээллийн опон ульсан өвлийн Х антипап	ХСХ-ийн бургутж мэдээллийн нээлтсан сантийн тоо мэдээ нэгтгэх	ОУ-ын өвлийн Х антипап	Оношийн бүлгийн ОУ-ын антипапийн ХI антипапийн бургутж, эруул мэндийн аянган шашны буртэл мэдээллийн шинэчлээг нэгтгэх	Холбогдох программ хантамжид оруулж, сабжарын тайланда тусгана	Жэндээрт сургисан хүчинчийн алдаа тархалтын учдасийн мэдээллийн үндэсний цахил сүржээг бий болгоно	Аймаг, НИСЛЭЛИЙН ЗДТТ ЭМБ-үүд
Эрүүл мэндийн салбарын эмхэтгэлд Жэндээрт сургисан болон гэр бүлийн хүчинчийлийн мэдээллийг бургутж, маяйт мэдээллийн санц намэлтэй верчилж оруулж	Батлагсан маяг	ЭМСЖЭТБХТ	Эрүүл мэндийн статистик мэдээллийн узаагдлаат дун шинжилгээ хийж, өөрчилж оруулах талаар санал оруулна	Эрүүл мэндийн цахил үндэсний системд хөгжүүлжтэй хийнэ	Хүйсаар ангилан тайлтанах, дүгнэдэг болно нөхцөн бураэн	ЖУХАА ОУБ ЭМБ
Зорилт 3. Жэндээрт сургисан болон гэр бүлийн хүчинчийлэлд өрсөн, өртөн чадварыг дээшүүлэх. Мэдээлэг үр чадварыг дээшүүлэх.	Хүүхдийн багнууллагын зуул туслах, эхиргүйн зуул хүчинчийн алдаа нэгнэвтрүүлийг туслах, чадварыг дээшүүлэх	Батлагсан маяг	Хүүхд, освэр Үеийн 1, кабинет, 1 эрэгтэйчүүдийн кабинетад нэвтрүүлээ	Хүүхд, освэр Үеийн 8, эргэгччүүдийн 8 кабинетад нэвтрүүлээ	Аймаг, НИСЛЭЛИЙН ЗДТТ, ЭМБ-үүд холбоон ЭМБ	
Хүүхдийн багнууллагын зуул туслах, эхиргүйн зуул хүчинчийн алдаа нэгнэвтрүүлийг туслах, чадварыг дээшүүлэх	Хамгаалах туслах чадварыг дээшүүлэх	Гэр бүлийн хүчинчийн багц туслах чадварыг дээшүүлэх	Нийтийн эрүүл мэндийн тусламж, үйнчилгээний багцад тусгана	Хүүхд, освэр Үеийн 5, эргэгччүүдийн 1 кабинетад нэвтрүүлээ	Хүүхд, освэр Үеийн 8, эргэгччүүдийн 8 кабинетад нэвтрүүлээ	Аймаг, НИСЛЭЛИЙН ЗДТТ, ЭМБ-үүд холбоон ЭМБ
Хүүхдийн зуул хүчинчийн алдаа нэгнэвтрүүлийг туслах, чадварыг дээшүүлэх	Хамгаалах туслах чадварыг дээшүүлэх	Хувийн хавшигийн эрүүл мэндийн эмч, эмчилгээн 3 байгууллагын	Хувийн хавшигийн эрүүл мэндийн эмч, эмчилгээн 3 байгууллагын	Хувийн хавшигийн эрүүл мэндийн эмч, эмчилгээн 3 байгууллагын	Хувийн хавшигийн эрүүл мэндийн эмч, эмчилгээн 3 байгууллагын	Хувийн хавшигийн эрүүл мэндийн эмч, эмчилгээн 3 байгууллагын

	холбогдох яувулах	мэргэжилтнүүзэц	эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд сургалт явуулна	мэргэжилтэнд сургалт явуулна	наадгүйгээний мэргэжилтэнд сургалт явуулна	эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд сургалт явуулна			
3.3	Хүрэд, освэр үе, окуутан залуучуудыг хүчирхилэл, сэтгэлийн эрүүл мэнд, хоол тэжээл, зөв үйлтийн байданд тандалт судалгааг хийх	Тандалт, судалгааг хамрагдсан хүүхд, освэр үе, окуутан, залуусын тохижүйс	Боловсролын орчин дахь хүүхдийн эрх хамгаалалын судалгаа 2023 он	4 дүүрүйн 3 их, дээд судулуп, ЕБС-ийн суралцгын хүчирхилэл, сэтгэлийн эрүүл мэндийн байдалда тандалт судалгааг хийнэ	Баруун болон төвийн бүсийн 10 аймгийн чийн эрсдэлт зан улдаа үнэлгээг хийж, харуу ага хэмжээний төвлөвлөгөө боловсруулж батгуулна	Төвлөвлөгөөг хэрэгжүүлж, освэр чайтань онцлог хэрэгжүүлж тохиорсон үлчилгээг нэвтрүүлнэ	ХҮБХГ Аймаг, нийслэлийн ЭМГ ЭМБ	ДЭМБ, НҮБ-ХАС ОУБ	
3.4	Хүүхэд, запуучуудын дунд багийн чиг хандлага, хийсийн байдал, баримжаа, интерсансийн байдал тандалт өртөхөөс хийж, эрсдэлт урьдчилсан сарийнх ажлыг зөхийн байгууллах	Зөхийн байгуулсан ага хэмжээ, хамрагдсан хийн тоо	-	Тандалт, судалгааг хамрагдсан байгууллагад, 1 тодорхойлж, 1 дүүрэгт тандалт судалгааг хийнэ	1 дүүрэг, энүн болон хангийн бүсийн 10 аймгийн хүүхдийн байгууллагад тандалт, судалгааг хийнэ	Төвийн болон баруун бийгийн хүүхдийн байгууллагад тандалт, судалгааг хийнэ	ХӨСҮТ, ЭХЭМТ, ГССҮТ	Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Хариуцах байгууллаг ын төсөв, ОУБ
3.5	Хөвжлийн барьжизэлтэй иргэн болов сэтгэлийн эмгэгийн хүмүүсийг хүрээлсан сарийнх яхыг яувулах	Хөвжүүлсэн арга хэмжээ	-	Туслах, үйлчилгээний хүргэжилээд үнэлгээ хийж, сайжуулах зөвлөх, хүргүүлэх	Нэг цагийн үйлчилгээний төвийн ХБИ-дэд хүртээмжийг, эзлэхийн байдалд дүн шинжилгээ хийнэ	Сэтгэх, нииймийн саргын засах үлчилгээ үзүүлэх эзлэх орчин бураэнэ	СЭМҮТ ГССҮТ, Аймаг, нийслэлийн ИТХ, ЗДТТ	ХБХГ Бүх ЭМБ	ОУБ
3.6	Нэг цагийн үйлчилгээний төв", хамтарсан ахолтаж буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний үр чадварыг дээшүүлэх, чадваскуулах	Бэлтгэсэн албан хагчдын тохижүйс	2 удаагийн давтан сургалт	2 дүүрүйн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд сургалт явуулна	2 дүүрэг, баруун бүсийн 4 аймгийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд сургалт явуулна	2 дүүрэг, төвийн 4 бүсийн 4 аймгийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд сургалт явуулна	ГССҮТ Аймаг, нийслэлийн ЗДТТ	Аймаг, нийслэлийн ЭМГ, ЭМБ-УУД	ДЭМБ, НҮБ-ХАС ОУБ
3.7	Хүмүүсийн бэлгийн чиг хандлага, хийсийн байдал, хийсийн илэрхийлэл, эзэрзэр гадуурхалтыг ялаваарлан хорилж, эзэрзэр үйлчилгээг үр дүнтэй үзүүлэх эмч, мэргэжилтний мэдээлэл, хандалтагийг сайруулах	Албан хагчдын тохижүйс	Хүний эрхийн конвенц	Төрөлхөөн мэргэжилэйн эмнэлэгийн төвийн ажлыгийн сургалт явуулна	2 дүүрэг, баруун бүсийн аймгуудын анхан шатны эзрүүл мэндийн байгууллагын ажлыгийд сургалт яувуулна	2 дүүрэг, эзүүн бүсийн аймгуудын анхан шатны эзрүүл мэндийн байгууллагын ажлыгийд сургалт яувуулна	ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ	Бүх ЭМБ, ОУБ	Хариуцах байгууллаг ын санхүүжилт, ОУБ
3.8	Хүчирхийлэлд өртөнчийн дараах мэндийн нийтийн талаар арга хэмжээний ендер	Бэлтгэсэн албан хагчдын тохижүйс	1 хүн	2 мэргэжилтэн сургасан байна	4 мэргэжилтэн сургасан байна	8 мэргэжилтэн сургасан байна	ЭМЧ-ны ТҮҮГ ЖХХ ОУБ	ДЭМБ, НҮБ-ХАС ОУБ	

3.9	ТЭРҮҮН суралцах, ажиллагааг өргөнжүүлэх	Түршлэгтэс хантын шатны туслаамж бүсийн 10 аймгийн хүчинчилгээ мэдээллийн хүчинчилгээний бийгийн бийгүүлэлтийн ажилчдад сургалт яяуулна	1 дүүргэ, баруун бүсийн 4 аймгийн анкан шатны эрүүл мэндийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна	2 дүүргэ, зүн бүсийн 10 аймгийн анкан шатны эрүүл мэндийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна
3.10	Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудын туслаамж, үйлчилгээний хохирогчдад узүүлэх туслаамжийн мэндийн эзэмшилж ажилчдад сургалт яяуулна	Багц туслаамж, үйлчилгээг узүүлдэг ЭМБ- ын тоо	Хүчинчилгээний эртөнчийн дараах эрүүл мэндийн зайшигүй шаардлагатай туслаамж, үйлчилгээний багцыг тодорхойлно	Эрүүл мэндийн зайшигүй шаардлагатай туслаамж, үйлчилгээний багцыг нэвтрүүлнэ
3.11	Нийтийн эрүүл мэндийн ажилчнүүдийн, сэтгэл- зан УЙЛИЙН туслаамж үйлчилгээг узүүлэх барилд сургах	Бэлтгэсэн албан харагчын то/хүс	1 дүүргэ, 2 аймгийн анкан шатны эрүүл мэндийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна	2 дүүргэ, баруун бүсийн аймгудын анкан шатны эрүүл мэндийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна
3.12	Эрүүл мэндийн болгосрол олгодог их дээд сургуулиудын төгөвлөлийн дараах боловон мэргэшгүйн хөтөлбөрт жөнөрөйн хүчинчилгээний үзүүлэх эрүүл мэндийн туслаамж үйлчилгээний удирдамжийг тусгах	Тусгассан хөтөлбөрийн тоо	Төгсгүйн ӨМНӨХ боловон дараах сургуулиудын хөтөлбөрүүдээд Үнэлгээ хийнэ	ЖСХ-ын хөхирогчдод узүүлэх эрүүл мэндийн туслаамж, үйлчилгээний удирдамжийг төгсгүйн ӨМНӨХ хөтөлбөрт жөнөрөйн хүчинчилгээний үзүүлэх эмчих хөтөлбөрт тусгана
4.1	Зорилт 4. Жөнөрөйт сургасан болон гэр бүлийн хүчинчилгээний бийгийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна	Хүүдийн эсрэг үйлдээдэх хүчинчилгээний хэлбэрээрээ таслан саргийсхийн орчин бураачлах ухуулга, нөхөн эхийн байгуулах	Хүүдийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна	Хүүдийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна
	Зорилт 4. Жөнөрөйт сургасан болон гэр бүлийн хүчинчилгээний бийгийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна	Хүүдийн эсрэг үйлдээдэх хүчинчилгээний хэлбэрээрээ таслан саргийсхийн орчин бураачлах ухуулга, нөхөн эхийн байгуулах	Хүүдийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна	Хүүдийн байгуулалтын ажилчдад сургалт яяуулна

4.2	Наг цэлийн үйлчилгээний төв, асрахийн газар, хүүхдийн байгуулгад ажиллах бий хэрэн зөв харьцах чадамж зээлийнзүйг явуулах	Хамрагдсан хүний тоохүс	-	2 дүүргэг, баруун аймгуудын хүүхдийн байгууллагын баги, ажилчад сургалт явуулна	3 дүүргэг, зүйн болон хангайн бусин аймгуудын хүүхдийн байгууллагын баги, ажилчад сургалт явуулна	СЭМҮТ ГССҮТ Аймаг, нийтийн ЗДТГ	БЕГ ЦЕГ ЭХЭЛГТ	ДЭМБ, НҮБ-ХАС ОУБ
4.3	Багш, сурган хүмүүжүүлэгч нарт женчээрт Сурилсан хүчирхийлэл, ялгаралтан гадуурхалгаас антид байх зан Уйлийн сургалтыг явуулах	Хамрагдсан хүний тоохүс	Боловсролын орчин дахь хүүхдийн эрх хамгааллын судалгаа 2023 он	2 дүүргэг, баруун болон зүйн 10 аймгийн хүүхдийн байгууллагын ажилчадад сургалт явуулна	2 дүүргэг, зүйн 10 аймгийн хүүхдийн байгууллагын ажилчадад сургалт явуулна	СЭМҮТ ГССҮТ НЭМҮТ Аймаг, нийтийн ЗДТГ	БЕГ ЦЕГ ЭХЭЛГТ	Хамрагдсан хайгууллагын төсөв, ОУБ
4.4	Женчээрт Сурилсан хүчирхийлэл, хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг үйлдэж этгээдтэй ажиллах, харьцах зорилсан метафор сэтгэл зүйн картын сургалт зохион байгуулах	Хамрагдсан хүний тоохүс	Боловсролын орчин дахь хүүхдийн эрх хамгааллын судалгаа 2023 он	3 дүүргэг, зүйн эх барих эмэгтэйчүүдийн 40 зочижийн сургана	Эх барих эмэгтэйчүүдийн 40 хүүхдийн эмчийн сургана	ЭМЯ, СЭМҮТ ГХУСАЗАА	ХЭДХА, ШИГЕГ	Улсын төсөв, ОУБ
4.5	Хүчирхийллийн хохирогч болох, нан ялангуяа хүн худалдаатах гэмт хэргийн талаарх мэдлэг обигтоотыг дэшигчүүлэх олон нийтийн ахьлыг байгуулах	-	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	1 дүүргэг, зүйн 10 аймгийн хүүхдийн байгууллагад урьдчилсан сарилзлах арга хэмжээг явуулна	3 дүүргэг, зүйн болон хангайн бусин 10 аймгийн хүүхдийн байгууллагад урьдчилсан сарилзлах арга хэмжээг явуулна	ЭХЭЛГТ ГССҮТ ХХГҮСДЗ Аймаг, нийтийн ЗДТГ	БСШУЯ, Аймаг нийтийн ЗДТГ Бүх ЭМБ	Хамрагдсан хайгууллагын төсөв, ОУБ
4.6	Шинээр гэр бүл болж буй заплуучуудад олгох, талаарх мэдлэг обигтоотыг дэшигчүүлэх олон нийтийн ахьлыг явуулах	-	Сургалт, арга хэмжээний тоо	2 дүүргэг, зүйн бусин аймгуудын шинэ, заплуу гар булаа сургалт явуулна	4 дүүргэг, зүйн бусин аймгуудын шинэ, заплуу гар булаа сургалт явуулна	Аймаг, нийтийн ЗДТГ	ЦЕГ ЭХЭЛГТ ЭМБ	ДЭМБ, НҮБ-ХАС ОУБ
4.7	Сургуулийн орчинд хүчирхийлэл, дараалтад илрүүлэх, мэдээлэх жомыг хүүхдийн ажилтан, баги, сургуулийн эмч, сэтгэл зүйч танилцуулж, чадважуулах явуулах	Боловсролын орчин дахь хүүхдийн эрх хамгааллын судалгаа	1 дүүргэг, зүйн байгууллагын эмч нарыг суржак чадважуулна	Баруун бусин аймгуудад 2 дүүргэг, зүйн хүүхдийн байгууллагын баги нарт сургалт явуулна	Төвийн бусин аймгуудад 2 дүүргэг, зүйн хүүхдийн байгууллагын баги нарт сургалт явуулна	Аймаг, нийтийн ЗДТГ НЭМҮТ	ЦЕГ ЭХЭЛГТ ГССҮТ	ДЭМБ, НҮБ-ХАС ОУБ
4.8	Хүчирхийлэлд гэр бүл, гэр бүлийн байгууллагын төвийн зөвлөө, иргээдээ зөвлөө,	Хамрагдсан аймаг дүүргэг, хүний тоо	-	2 ЭМБ-аар Уйнчлупсэн аймгуудад болон	Баруун бусин аймгуудад болон	СЭМҮТ НЭМҮТ	Аймаг, нийтийн ЗДТГ	ДЭМБ, НҮБ-ХАС ОУБ

	Хүчинчийнпэлт, ёртсэн хөхиролчтой хэрхэн харын харьцах зөвлөмж төхөн яувулах	Мэдээллийг хүргэнэ	2 дүүрэгт сургалт явуулна	Дүүрэгт сургалт явуулна	3 дүүрэгт сургалт явуулна	Эмб-УУД
4.9	Хот, сурин газарт шилжин суурьшигчадаа гэр бүлийн болон жөнцөрт сууринсан хүчирхийлийн мэдлэг намэдүүлэх эрүүл мэндийн болөвсрөн олгох	1 аймаг, 1 дүүрэг, шилжин ирж буй цэргийн талар ойлготыг мэндэлжээ	4 аймаг, 1 дүүрэг, шилжин ирж буй цэргийн албан хаагчдад сургалт явуулна	5 аймаг, 2 дүүрэг, ирж буй цэргийн албан хаагчдад сургалт явуулна	10 аймаг, 3 дүүрэг, ирж буй цэргийн албан хаагчдад сургалт явуулна	ЭМЯ Аймаг, нимисэлийн ЭМГ ЭХЖШ
4.10	Хүчирхийлийн зорил хоногийн аянц нэгдэх, олон мэдээллийн сүлжэээтийг хамтран ажиллах тоо	Аяны хүрээнд зохион байгуулсан үйл ажиллагаа	10 үйл ажиллагаа	12 үйл ажиллагаа	14 үйл ажиллагаа	ЖХХ Аймаг, нимисэлийн ЭДТ ТББ

Товчилсон нарийн жагсаалт:

- ХЭДХЯ - Хульзийн яам, дотоод хэрхийн яам;
ЦЕГ - Цагдаагийн ерөнхий газар;
ШИЛГЕГ - Шүүхийн шийдвэр түүчтэх ерөнхий газар;
ОБЕГ - Онцгой бандлын ерөнхий газар;
МУГХУСА33 - Монгол Улсын Эмтийн хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөл, хүхүүсчдээз - Хүчин худалдаатах замт хэргээс урьдчилан сэргийлэх дэд зөвлөл
БСШУЯ - Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам;
БЕГ - Боловсролын ерөнхий газар
ХНХЯ - Хөөдлийн, ниймийн хамгааллын яам;
ХТВХГ - Хүхэд, гэр бүлийн хөгжлийн газар;
ЭМЯ - Эрүүл мэндийн яам;
ЭМЯ-ны БТГ, ЭТГ - Эрүүл мэндийн яамны Бодлого, төгрөгийн газар, Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний газар;
ЭМЯ-ны НЭМГ - Эрүүл мэндийн яамны Сангхүү, эдийн засгийн газар;
ЭМДЕГ - Эрүүл мэндийн дааватын яамны Нийтийн зруул мэндийн газар;
ЭХЭХЗГ - Эмэгэмэлтний хэрэгслийн хянайлт, зохицуулалтын газар;
ГССТ - Гэмтэл, сотог судалтын үндэстний газар;
ЭХЭМГТ-ЭХ - Хүхэдийн эрүүл мэндийн хянайлт, зохицуулалтын газар;
ЭНЭГТ-ЭХ, нерай, эмгээчүүдийн үндэсний төв-2, ЭРҮҮЛ мэндийн газар;
ЭМГ - Эрүүл мэндийн газар;
ЭМБ-ЭМДС - Эрүүл мэндийн байгууллага;
- ИТХ - Иргидийн Төвлөрөлчийн хурал;
ЗДТ - Засаг дарын Тамины газар;
СХЗГ - Стандарт, хэмжил зүйн газар
ДЭМБ - Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага;
НУВ-ХАС - Нийгээн үндэстний байгууллагын Хүчин амьн сан;
ОУБ - Олон улсын байгууллага;
- Товчилсан үйийн жагсаалт** – Эрүүл мэндийн салбарын жандэрийн эрэ тати байдлыг хангах төвлөнгөө
ЭМЗШТ- Эрүүл мэндийн зайлшгүй шаардлагатай тусламж

---ООо---